

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 27 päivänä kesäkuuta 2011

736/2011

Laki tutkintavankeuslain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 17 päivänä kesäkuuta 2011

Eduskunnan päätöksen mukaisesti *muutetaan tutkintavankeuslain (768/2005) 1 luvun 7 §, 2 luvun 6 §:n 2 momentti, 3 luvun 6 §:n 3 momentti sekä 9 ja 10 §, 5 luvun 2 §:n 1 momentti, 6 §:n 1 momentti ja 9 §:n 2 momentti, 6 luvun 1 ja 6 §, 7 §:n 1 momentti ja 8 §, 8 luvun 9 §, 9 luvun 11 §, 10 luvun 3 §:n 1 momentti ja 18 §:n 2 momentti, 11 luvun 9 §:n 1 ja 4 momentti ja 10 §:n 2 momentti, 13 luvun 3 §:n 2 momentti, 4 §:n 3 momentti, 6 §:n 1 momentin johdantokappale ja 9 §, 15 luvun 1 §:n otsikko ja johdantokappale sekä 16 luvun 1 §:n 1 kohta, sellaisena kuin niistä on 8 luvun 9 § osaksi laissa 266/2007, seuraavasti:*

1 luku

2 luku

Tutkintavankeuden toimeenpanon yleiset periaatteet

7 §

Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikön ratkaistavat asiat

Sen estämättä, mitä tässä laissa säädetään, Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö voi yksittäistapauksessa ottaa ratkaistavaksiin Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehen päätösaltaan kuuluvan tutkintavangin sijoittamista, siirtoja ja poistumislupaa koskevan asian, jos on syytä epällä vangin osallisuwan järjestätyneen rikollisryhmän toimintaan, vankeusaikanaan jatkavan rikollista toimintaa tai vaarantavan turvallisuutta taikka jos se on perusteltua vangin turvallisuuden suojelemiseksi.

Saapuminen vankilaan

6 §

Tarkemmat säädökset

Tarkemmat määräykset tulotarkastuksesta antaa Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö.

3 luku

Sijoittaminen vankilassa, perushuolto ja siirtäminen

6 §

Tutkintavangin siirtäminen

Jos tutkintavangin suoritettavaksi tulee vankeusrangaistus tai sakon muuntorangais-

tus, tutkintavanki voidaan siirtää arvointikeskukseen sijoitusvankilan määräämistä varten.

9 §

Päättövalta

Tutkintavangin ulkoilun epäämisestä päättää vankilan johtaja. Tutkintavangin vaate-tuksesta päättää vankilan johtaja tai hänen määräämänsä turvallisuudesta vastaava virkamies. Perusruokavaliosta poikkeamisesta uskonnollisen tai muun perustellun vakaumuksen perusteella päättää vankilan johtaja tai hänen määräämänsä toiminnoista vastaava virkamies.

Tutkintavangin siirtämisestä päättää arvointikeskuksen johtaja.

Vankilan johtaja päättää 8 §:ssä tarkoitetusta tutkintavangin päästämisestä vankilan ulkopuolelle. Jos vankilan ulkopuolella olo kestää pitempään kuin seitsemän vuorokautta, asiasta päättää arvointikeskuksen johtaja.

10 §

Tarkemmat säännökset

Tarkemmat määräykset ruoka- ja perushollosta sekä asumisesta antaa Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö.

Tutkintavangin siirtoa koskevasta menettelystä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Tarkemmat määräykset tutkintavangin siirtämisestä antaa Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö.

5 luku

Tutkintavangin omaisuus ja tulot

2 §

Omaisuusluettelo

Vankilaan vastaanotetusta tutkintavangin omaisuudesta on laadittava omaisuusluettelo. Tutkintavangin ja läsnä olevan todistajan on allekirjoitettava omaisuusluettelo. Jos tutkintavanki ei allekirjoita luettelo, kahden Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehen on todistettava luettelo oikeaksi.

6 §

Omaisuuden palauttaminen

Kun tutkintavanki vapautuu vankilasta, hänen rahansa, muut maksuvälineensä ja omaisuutensa on luovutettava hänelle kuittausta vastaan. Jos tutkintavanki ei allekirjoita omaisuusluettelo, kahden Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehen on todistettava luettelo oikeaksi.

9 §

Tarkemmat säännökset

Tarkemmat määräykset omaisuuden lähetämisestä ja hävittämisestä sekä toiminta- ja käyttörahan suorittamatta jättämisestä antaa Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö.

6 luku

Sosiaali- ja terveydenhuolto

1 §

Tutkintavangin terveyden- ja sairaanhoito

Rikosseuraamuslaitoksen on järjestettävä tai muuten turvattava tutkintavangin lääketieteellisten tarpeiden mukainen terveyden- ja sairaanhoito sekä lääkinvälinen kuntoutus.

Tutkintavangilla on oikeus Rikosseuraamuslaitoksen lääkärin luulla omalla kustannuksellaan saada lääkitystä, tutkimusta ja muuta terveydenhuoltoa vankilassa, jollei siitä aiheudu vaaraa tutkintavankeuden taroitukselle.

Terveyden- ja sairaanhoidon järjestämisesä noudatetaan, mitä potilaan asemasta ja oikeuksista annetussa laissa (785/1992), terveydenhuollon ammatti-henkilöistä annetussa laissa (559/1994), mielenterveyslaissa, taruntatautilaissa (583/1986) ja työterveyshuoltolaisissa (1383/2001) säädetään.

6 §

Tervydenhuollon kustannukset

Tutkintavangin lääketieteellisten tarpeiden mukainen terveydenhoito, sairaanhoito ja lääkinnällinen kuntoutus maksetaan valtion varoista. Valtion maksuvelvollisuus edellyttää, että vankilan ulkopuolella järjestettävä tutkimus tai annettava hoito on Rikosseuraamuslaitoksen lääkärin osoittamaa tai hyväksymää.

7 §

Päätösvalta

Tutkintavangin lääkityksestä, lääkkeiden hallussapidosta, tutkimuksesta ja muusta terveydenhuollossa vankilassa päättää Rikosseuraamuslaitoksen lääkäri. Hammashuollossa päättää hammaslääkäri.

8 §

Tarkemmat määräykset

Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö antaa tarkemmat määräykset tutkintavankien terveydentilan tarkastuksen ja terveydenhuollon järjestämisestä vankilassa.

8 luku

Kirjeenvaihto ja puhelut

9 §

Päätösvalta

Kirjeen ja muun postilähetyksen tarkastamisesta tämän luvun 1 §:n 2 momentin nojalla sekä tällaisen lähetyksen avaamisesta ja sen sisällön tarkastamisesta 1 §:n 3 momentin ja 4 §:n 2 momentin nojalla päättää rikosseuraamusalueen työjärjestyksessä määritty ohjaus- tai valvontatehtävissä toimiva virkamies.

Kirjeen, muun postilähetyksen tai viestin lukemisesta 2 §:n 1 momentin nojalla, 2 §:n 2 momentissa tarkoitettusta jäljennöksen ottamisesta sekä lähetyksen tai viestin 5 §:ssä

tarkoitetusta pidättämisestä päättää turvallisuudesta vastaava virkamies tai hänen tällaisiin tehtäviin erikseen nimeämänsä valvonnan esimiestehävissä toimiva virkamies. Viestin saa kuitenkin antaa luettavaksi myös sellaiselle Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehelle, jolla henkilötietojen käsittelystä rangaistusten täytäntöönpanossa annetun lain mukaan on oikeus käsittää turvallisuustietorekisterin tietoja. Puhelun kuuntelemisesta ja tallentamisesta päättää turvallisuudesta vastaava virkamies.

9 luku

Tapaamiset ja muut yhteydet vankilan ulkopuolelle

11 §

Tarkemmat säännökset

Tarkemmat säännökset poistumisluvasta, tapaamiskielosta ja sen sisällöstä annetaan valtioneuvoston asetuksella. Tarkemmat säännökset tapaamisten järjestämisestä annetaan Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikön määräyksellä.

10 luku

Vankilan järjestys ja kurinpito

3 §

Järjestysrikkomukset

Tutkintavangille voidaan määräätä kurinpitorangaistus, jos tutkintavanki syllistyy *järjestysrikkomukseen*. Järjestysrikkomuksia ovat:

- 1) syyllistyminen vankilassa tai muutoin Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehen valvonnan alaisena rikokseen, josta ei ole odottettavissa ankarampaa rangaistusta kuin sakkoa;
- 2) luvaton poistuminen terveydenhuollon laitoksesta;
- 3) tämän lain tai sen nojalla annetun valtioneuvoston asetuksen taikka niitä täsmennä-

vän Rikosseuraamuslaitoksen keskushallinto-yksikön määräyksen rikkominen;

4) 1 §:ssä tarkoitettun vankilan järjestys-säännön rikkominen edellyttää, että järjes-tyssäännössä on nimenomaista mainittu ky-seisestä rikkomuksesta voivan seurata kurin-pitorangaistus; ja

5) Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehen toimivaltansa rajoissa vankilan järjestykseen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi antaman ke-hotuksen tai käskyn noudattamatta jättämi-nen.

18 §

Tarkemmat säännökset

Tarkemmat määräykset kurinpitorangais-tuksen täytäntöönpanosta antaa Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö.

11 luku

Vankilan tilojen ja tutkintavangin tarkastaminen

9 §

Menettely ja päätosten kirjaaminen

Henkilötarkastus suoritetaan todistajan läsnä ollessa. Jos henkilötarkastus edellyttää vaatteiden riisumista, henkilötarkastuksen suorittajan ja todistajan tulee olla samaa sukupuolta tarkastettavan kanssa. Tutkintavangin ollessa vankilan ulkopuolella Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehen välittömässä valvonnassa henkilötarkastus saadaan kuitenkin suorittaa ilman todistajan läsnäoloa, jos asia ei siedä viivytystä.

Henkilötarkastuksesta, henkilönkatsas-tuksesta ja erityistarkastuksesta pidetään pöytäkirja, joiden tarkemmasta sisällöstä sääde-täään valtioneuvoston asetuksella. Päihitymystila koskevat havainnot ja turvatarkastuksen toimittaminen kuljetuksen aikana on kirjat-tava Rikosseuraamuslaitoksen keskushallin-toyksikön vahvistaman kaavan mukaiselle lo-makkeelle.

10 §

Päätösvalta

Erityistarkastuksesta päättää vankilan joh-taja tai hänen määräämänsä turvallisuudesta vastaava virkamies. Yksittäistapauksessa Ri-kosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksiköllä on oikeus päättää erityistarkastuksen toimittamisesta.

13 luku

Turvaamistoimenpiteet ja voimakeinojen käyttö

3 §

Tarkkailu

Tarkkailuun sijoittamisesta on viipymättä ilmoitettava terveydenhuollon ammatti-henkilölle. Lääkärin tai muun terveydenhuollon ammatti-henkilön tulee mahdollisimman pian tutkia tutkintavangin terveydentila. Tutkinta-vankia on tarkoin seurattava teknisellä val-vonnalla ja muulla tavoin.

4 §

Eristämistarkkailu

Eristämistarkkailuun sijoittamisesta on viipymättä ilmoitettava terveydenhuollon ammatti-henkilölle. Lääkärin tai muun terveydenhuollon ammatti-henkilön tulee mahdolli-simman pian tutkia tutkintavangin terveyden-tila. Tutkintavankia on tarkoin seurattava tek-nisellä valvonnalla tai muulla tavoin.

6 §

Voimakeinojen käyttö

Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehellä on virkatehtävä suorittaessaan vankilassa, sen alueella ja välittömässä läheisyydessä, tutkin-tavangin kuljetuksen aikana sekä Rikosseuraamuslaitoksen valvomassa toiminnassa oikeus käyttää voimakeinoja:

9 §

Tarkemmat säännökset

Tarkemmat säännökset tarkkailun, eristämistarkkailun ja erillään pitämisen täytäntöönpanosta sekä voimankäyttövälineistä, si-tomiseen käytettävistä välineistä ja 8 §:ssä tarkoitettujen päätösten kirjaamisesta annetaan valtioneuvoston asetuksella. Tarkemmat määräykset turvaamistoimenpiteiden käytön sekä voimakeinojen ja voimankäyttövälineiden käytön koulutuksesta antaa Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö.

15 luku

Muutoksenhaku

1 §

Oikaisuvaatimus aluejohtajalle

Oikaisuvaatimus aluejohtajalle voidaan tehdä seuraavista päätöksistä:

16 luku

Erinäiset säännökset

1 §

Vankeuslain soveltaminen

Tutkintavankeuden toimeenpanossa sovelletaan vastaavasti, mitä vankeuden täytäntöönpanon osalta säädetään vankeuslain:

1) 1 luvun 4 §:ssä rikosseuraamusalueen tehtävästä, 6, 8 ja 9 §:ssä toimivaltuksien käytöstä ja toimivallasta sekä 11 §:ssä virkaavusta:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2011.

Helsingissä 17 päivänä kesäkuuta 2011

**Tasavallan Presidentti
TARJA HALONEN**

Oikeusministeri *Tuija Brax*